

Przedpłata wynosi

w miejscu:		ent.	w. a.
całorocznie	7 zlr.	50	" "
półrocznie	3 " 50	" "	" "
kwartalnie	1 " 75	" "	" "
miesięcznie	" 60	" "	" "
Nr. pojedynczy 8 ct			
Przesyłka pocztową w Austrii Niemczech:			
całorocznie	8 zlr.	ent.	w. a.
półrocznie	4 " —	" "	" "
kwartalnie	2 " —	" "	" "
miesięcznie	" 70	" "	" "

KRONIKA

pismo polityczne, ekonomiczne i literackie.

"KRONIKA" wychodzi dwa razy w tygodniu t. j. w Czwartek i Niedzielę.

Cena ogłoszeń 4 ent. od wiersza drobnym drukiem (petit).

Przedpłaty i ogłoszenia przyjmują w miejsc. Administracja "Kroniki" w drukarni, jakoteż księgarnia. Na prowincji wszystkie.

Rek. zgotowane wolne są od opł. ych nie zwraca się.

Rocznica Listopadowa.

Cesarz bawiąc w Galicji i przywracając świetność dawną rezydencji naszych królów na Wawelu, sam dał nam do pojęcia, że naród każdy, jeśli chce być narodem żyjącym, powinien szanować pamięć swojej przeszłości. Czem okazalibyśmy się w obec innych dzielnic kraju naszego, otrzymawszy więcej ewangelicznych talentów od innych braci naszych, gdybyśmy przemięli rocznicę listopadową bez uczczenia jej jak potrzeba? Zrozumieliśmy toż, że nie możemy mniej być Polakami jak bracia nasza z Poznańskiego i że należy nam półwiekową rocznicę walki z moskiewskim najazdem święcić solennym przypomnieniem.

W poniedziałek przyszedł będzie pięćdziesiąt lat jak Wysocki na czele młodzieży szkoły podchorążych szedł na Belweder, gdzie znajdowała się najbliższa załoga moskiewska trzymająca straż przy W. ks. Konstantym. Nazajutrz Warszawa cała była w ogniu — posterunki wojska polskiego uderzyły na koszary Niemirowskie i na Arsenał, lud z entuzjazmem domagał się broni, wszyscy z gorączką byli gotowi do oddania ostatniej kropli krwi dla kraju.

Młodzież pragnąca wywalczyć narodową niepodległość obiecała a jednak deplana przez Aleksandra I. i Mikołaja, z zapalem uchwyciła za oręż, zostawiając doświadczeniom generałom naszym kierunek spraw wojennych.

Walcząc dokonali najszczytniejszych czynów waleczności ale na nieszczęście nasi doświadczeni liczyli więcej na dyplomację aniżeli na siły narodu. Z tem wszystkim jednakże armja polska pozostawiona własnej sile, dokazawszy cudów męstwa, wydawszy jedenaście wielkich bojów, które

należą do historii taktyki wojennej, sześćdziesiąt ośm bitew i czterdzieści cztery utarzek, zmuszoną została rozpięchnąć się po całej kuli ziemskiej nie złożywszy oręza, bo ci, którzy u steru stali rządu jak J. Chłopiński i inni w ruch nieuwierzyli.

Pomimo całej okropnej konsekwencji, jaką pociągnęła za sobą rewolucja listopadowa, pomimo całego perjodu zemsty z jaką Mikołaj wystąpił przeciw Polsce, owoc nie był przecież jałowym.

Pokazaliśmy sobie i światu że żyjemy, że jesteśmy gotowi do rezurekacji narodowej pod uciskiem, że kraj nie należał do obrad, które zadecydowały o jego losie, że naród, cały jak mąż jeden gotów stanąć dla obrony praw swoich. Epoka, która po rewolucji nastąpiła była najstraszniejszą epoką męczeństwa, jak pierwsi chrześcijanie ginęli nasi w Syberji i na szubienicy, ale pomimo przytłumionego życia iskra tliła pod pokrywą, widzieliśmy w następstwie, jak wszystkimi porami wychodziło życie narodowe, jak owe epoki krwawe zrobiły z nas tyms — czem jesteśmy to jest Polakami. Rok 1830 i 1863 ognistymi etapami zapisane w dziejach naszych, były etapami życia narodowego i chociaż upadliśmy, zwycięstwami były dla nas wielkie te przegrane.

Pytamy się teraz czy smuć się trzeba, że tyle sił zdobyliśmy w sobie, iż oręż podnieśliśmy przeciw potędze moskiewskiej, czy obchód nasz ma ograniczyć się na modłach za poległych? Czy obchody nasze tajne czy jawne uosić mają charakter smutku i płaczu? Odpowiedź łatwa: jakby cała złana w jedno państwo i niezależna Polska, te wielkie epoki obchodziła? Czy smutnie czy wesoło, czy smuciłaby się Polska z podniesienia ducha, z objawu życia synów, którzy wesoło brali się za bary z najazdem i ginęli w nierównej walce z Tytanem? Czy Polska nie dumna z chwil takich?..

Wiadomości miejscowe i zamiejscowe.

* Taki jest program obchodu 29 listopada, w Stanisławowie. O godz. 9. nabożeństwa msza śpiewana w Kościele farnym. Tow. Miłośników odśpiewa „Requiem“ Moniuszki wszystkie cechy wezmą udział w uroczystości Kościelnej. O godz. 10 nabożeństwo w Izraelitów postępowych z odpowiednią przemową. O godz. 7 wieczór w sali teatralnej prywatne zebranie na które tutejsi weterani z r. 1830 są zaproszeni. Powita ich burmistrz Dr. Ignacy Kamiński stosowną przedmową i odczytaniem wiersza na pamiątkę d. 29. listopada. Potem nastąpią muzyczne produkcje wykonane przez Tow. Muz. Moniuszki a w końcu Tow. Dramatyczne tutejsze wygłosi jedną scenę z okolicznego dramatu. Po powitaniu weteranów nastąpi biesiada w sali kasynowej. na którą weterani również są zaproszeni — Rozdanie medalów nastąpi na biesiadzie.

* W Niedzielę dnia 21. Listop. b. r. odbył się w sali kasynowej drugi wieczorek muzyczny Tow. muz. Im. Moniuszki przy licznych bardzo udziale publiczności — ze współudziałem pianistki panny Ludmiły Kostial.

Rozpoczął chór męzki ruską kantatą Wachnia-nina i utworem Żeleńskiego „Róże“, w którym przypadło małe solo barytonowe P. K., który wywiązał z swojego zadania weale zadowalniająco.

Drugim numerem było Scherzo B minor Chopina wykonane przez pannę Kostial. — Już w zeszłym sezonie muzycznym mieliśmy sposobność podać krytykę gry, wspominamy więc tylko tyle, iż panna K. jako dobra pianistka ustaliła sobie już w mieście naszym opinię — odegrała bowiem ze znaną i właściwą sobie biegłością, pewnością czuciem i elegancją i zjednała zasłużone uznanie publiczności wyrażone przeciagłymi oklaskami.

Epizod z 1831 roku.

Metropolita Kaźm. Kasper Cieciszowski

(według prac Leonarda Chodźki skreślił F. L.)

(Dokończenie).

Pewnego wieczora gdy biskup otoczony był znajomymi i rodziną w sali bawialnej, wpadł służący oznajmując, że „kurjer“ moskiewski zjechał kibitką przed domem. — Wszyscy zatrwożeni powstali gdy naraz wszedł „kurjer“ skłonił się nisko i wręczył list biskupowi. Wszyscy w niemem milczeniu oczekiwali rozwązania tej sceny. Biskup rzucił okiem na list, rozjaśniło mu się oblicze i rzekł do obecnych.

Dziękujmy Bogu, jeszcze nie będziemy rozłączeni. Katarzyna II. umarła a Paweł I. wstąpił na tron i utaskawił wszystkich Polaków.

Car Paweł przysłał biskupowi wielki krzyż Aleksandra Newskiego. Wiadomo, że postępowanie Pawła dyktowane było przez polskiego senatora Augusta Ilińskiego, prawdziwie wielkiego męża stanu i patrioty.

Okolo 1826 r., biskup Cieciszowski zaczął już podpadać na zdrowiu, wzrok jego szczególnie był nadzwyczaj osłabiony, tak że już sam czytać nie mógł, nie mógł nawet i podpisać kłase pod uchwały dycepcji. Ta okoliczność przyczyniła się do wypaku, który w niniejszem opowiadaniu zajmie nas najgłówniej.

Stan zdrowia biskupa nie był przeszkodą do zaszczytów, jakie go czekały i tak, po śmierci metropolity Stanisława Bohusza Siestrzeńciewicza, Car Mikołaj I. zamianował biskupa Cieciszowskiego w

1827 metropolitą Mohilewskim nad Dnieprem i metropolitą wszystkich kościołów katolickich w caracie. Z początku biskup przyjął tej godności nie chciał lecz gdy wszyscy, którzy go otaczali przekładali mu zaczęli, że chodziło o dobro kraju i kościoła, uległ biskup w końcu, pod warunkiem jednak, że nie będzie rezydował w Petersburgu i posłał tam swego zastępcę ks. Michała Piwnickiego.

Życie metropolity w Lucku było o tyle skromnym o ile było przykłym. Mieszkał w Klasztorze Bernardynów; w wielkiej sali, metropolita siedział w dużym fotelu, wysoka jego postawa, postać w istocie imponująca, włosy srebrzyste, pleć cokolwiek rumiana wreszcie wyraz spokoju i stodyczy oddziaływał tak na wszystkich, że przyciągał uszauowaniem i miłością. W dniach świątecznych gdy metropolita celebrował, świątynie były zawsze przepełnione, a potem miał zawsze przy sobie swego sekretarza konsystorjalnego, prałata Skierniewskiego.

Bolesna próba dotknęła wtedy metropolite, ta mianowicie, że wzrok jego tak był osłabiony że prawie już nie widział. Sekretarz jego ks. Skierniewski zajmował się więc całą manipulacją konsystorjalną a odpowiedzialność jego wielką była, zobaczymy czy okazał się godnym tego zaufania.

Wiemy, że po upadku Napoleona I., Aleksander I. otrzymawszy na kongresie z 1815 r. największą część Polski utworzył z byłego ks. Warszawskiego królestwo polskie i ogłosił się królem. Tem postępowaniem car niejednego zbałamneil, bo sądzono, że pod opieką rozsądnego monarchy jakim zdawał się być Aleksander I., nowa era z perjodem pokoju nastąpiła dla królestwa kongresowego. Tymczasem wszystkie przyrzeczenia i obietnice uczynione na kongresie wiedeńskim pozostały mar-

twą literą a car pod pokrywą dobroci i ojeowstwa, dał na pastwę królestwo polskie bratu swemu W. ks. Konstantemu Pawłowiczowi, człowiekowi pełnemu najfatalniejszych wybryków, temu jak Mochnacki go nazwał, pół małpie i pół tygrysowi.

Po śmierci Aleksandra I., która nastąpiła w Taganrogu w 1825, wstąpił na tron Mikołaj I., najzawziętszy wróg wszystkiego co tchnęło wolnością, doznawszy wielkiego strachu przy wstąpieniu na tron w czasie peterburskich rozruchów grudniowych. Car Mikołaj przygotowywał nową koalicję przeciw liberalnemu zachodowi, jak podówczas mówiono. W tym celu zaczął gromadzić amunicję do Polski i dawał rozkazy Bankowi polskiemu, aby znaczne sumy dla przyszłej kampanji były przygotowane. Armja polska licząca 40000 doborowego żołnierza, czy mogła wystąpić przeciw Europie, z którą sympatyzowała? Gdy nadszedł r. 1830, Mikołaj na serjo miał zamiar ruszyć ku Renowi, aby w Belgji najprzód przywrócić tron Wilhelmu I. Oranji, a we Francji Karolowi X., car ogłosił się protektorem legitymizmu. Zostało postanowionem, że armja polska dziesiątkową miała być pomiędzy armją koalicji i ruch na 15. grudnia 1830 został naznaczony.

Wiadomo, że rewolucja wybuchła 29. listop. 1830 r. Wszyscy podnieśli oręż w imię niepodległości kraju powierzając losy wojny ludziom doświadczenym. Niestety, owi doświadczeni ludzie, którzy po największej części odbyli kampanje Napoleońskie, więcej zaufali dyplomacji francusko-angielskiej aniżeli własnym siłom.

Wielki był gniew Mikołaja gdy dowiedział się o tym ruchu i nie chciał słyszeć o żadnych ustępstwach, pomimo kroków czynionych przez dwory zagraniczne i pomimo listu dyktatora Józefa Chłopińskiego. „Zgniotę Polskę — mawiał — a potem przywrócę porządek w Paryżu i Brukselli.

Trzeci numer składający się z dwóch utworów „Czarna sukienka“ Żeleńskiego i „Biały kwiat“ Zarzyckiego odśpiewał baryton pan Kop- występujący po raz pierwszy w partyi solowej — pięknym miłym i czystym głosem — pana Ko. tylko zachęcić możemy do występów — gdyż bardzo miłe sprawił wrażenie.

Czwartym numerem był mazurek Lantzettiego, na 2 skrzypce z tow. fortepianu, odegrany przez pp. Wych. i Lot. i dyr. p. B. Już raz zdarzała nam się sposobność słuchania „Tria“ tegoż autora, jednakże mazurek ów bezporównania lepsze zrobił wrażenie, jużto dla samej oryginalności myśli pogodzenia motetów „z dymem pożarów“, który oddał fortepian, z rosyjską pieśnią hulacką, którą prowadzą skrzypce. — Pan Lantzetti artysta muzyki (w Kamieńcu Podolskim), cały ten utwór pięknie zharmonizował. — Oddany był z należytym cieniowaniem i werwą.

Piątym z kolei numerem, było solo mezzosopranowe: dumka ze „Strasznego dworu“ i Arya z „Hrabiny“ Moniuszki odśpiewane przez pannę Lin Na popisie szkoły tow. tegoż słyszeliśmy śpiewającą pannę L. i powinszować należy sukcesu tak młodej jeszcze szkoły. Zaraz na wstępie przyjęta młoda amatorka oklaskami zachwycała słuchaczy, swym czystym, pełnym i wdzięcznym głosem, który równie miłe brzmiący i silny tak w niższych jakoteż we wyższych tonach pozostał. Rokujemy, iż przy dalszej pracy z młodej amatorki — będzie z czasem znakomita artystka. — Ustęp drugi tego numeru na przeciągłe oklaski był powtórzony. Wieczorek ten zakończono Introdukcją Brzowskiego z op. „Piwowar z Gandawy“ (scena jarmarku) wykonaną przez chór mieszany z towarzyszeniem orkiestry. W dziełni jesteśmy Dyrekcji za wprowadzenie na nasze wieczorki tegich autorów u nas wcale nieznanych — poznaliśmy przez utwór ten nie tylko nowego kompozytora — rodaka, ale też i dyr. art. p. Biernacki, przez ułożenie orkiestry do tej sceny dał niepospolity dowód swojego talentu. Blisko 60 osób brało w wykonaniu udział z tych w orkiestrze 4 członków pp. Kr. Wy. Top. Wych. Tak chór jakoteż i orkiestra wykonały ów utwór z precyzją i żałować tylko należy, iż na przeciągłe oklaski i nawoływania o powtórzenie, nie stało się zadosyćczynienie wymaganiom słuchaczy. — W ogólności wieczorek ten, pięknie urozmaicony wy-

padł ku ogólnemu zadowoleniu i przyjemne z robił wrażenie.

Dowiadujemy się, że drugie Tow. muzycz. stara się pozyskać lepszych „gwiazd“ Tow. Moniuszki, ale jak dotychczas bez skutku.

Gdyby te starania odniosły skutek to niewiemy co powiedzieć o tych członkach Tow. muz. Im. Moniuszki, którzy zapominają pierwszej zasady życia: być wdzięcznymi.

* Jeszcze raz powtarzamy wręczenie upominku p. Jedliczce w Tow. Im. Moniuszki. W dniu 20. bm. odbyło się uroczyste wręczenie pierścienia pamiątkowego p. Jedliczce, który był dyrektorem od samego zawiązania się Tow. muz. Im. Moniuszki, aż do chwili, w której Tow. mogło mieć już dyrektora opłaconego.

W pięknych słowach przemówił p. Szameit, prezes Tow., wyrażając wdzięczność w imieniu wszystkich członków za gorliwą i bezinteresowną pracę około podniesienia Tow. prosząc go zarazem o dalsze popieranie tego jeszcze młodego Towarza. a tyle przeszkód mającego do zwalczania. Pan Jedliczka ze wzruszeniem odpowiedział na tę tak dla niego niespodziewaną owacją, że nie on sam ale wspólnie z panem prezesem i przy gorliwej pracy członków zrobił to na co tylko siły starczyć mogły. W krótkich słowach zachęcił członków do pracy dalszej, a tylko wytrwałej a pod umiejętnym kierownictwem p. Biernackiego Towarzystwo wkrótce stanie na szczycie swego rozwoju. Następnie p. Dr. wyraził wdzięczność nie tylko w imieniu członków Tow. ale w imieniu wszystkich Polaków, którzy znaleźli w osobie p. Jedliczki jako czecha gorliwego pracownika na niwie muzyki narodowej, polskiej. Małe tylko wyjątki z obcych do nas przybyłych się znalazły, które coś dobrego dla tego narodu biednego zdziałały, reszta tylko wyzyskiwała. Towarzystwo nasze jako polskie umie uznać i wywdziękzyć się swoim przyjaciółom. Zebrani członkowie nadzwyczaj licznie stwierdzili powyższe przemówienia okrzykiem przeciągłym. „Niech żyje pan Jedliczka.“

* Na murach naszego miasta przyklepiono następujące plakaty: W stuletniej pamięci wstąpienia na tron Austriacki Jego Majestatu Cesarza Józefa II. odbędzie się w tutejszej gr. kat. cerkwi dnia 29. listopada 1880 o godz. 10. przed południem za duszę Jego Cesarzkiego Majestatu, Halickiej

Rusi, nabożeństwo żałobne, na które zaprasza się wszystkich szanujących pamięć Monarchy.

* Minister prezydent udzielił na mocy najwyższego upoważnienia i porozumienia z ministrami Dr. Ignacemu Kamińskiemu, naszemu burmistrzowi, Konstantemu hr. Gattenburgowi i hr. Villa Secca, koncesję na założenie towarzystwa akcyjnego pod firmą Bank rolniczy (Agriculltur Bank) z siedzibą w Wiedniu, o tem Banku i o jego czynności doniesiemy w przyszłym Nrze.

* W sprawie już wzmiankowanych w piśmie naszym gminza groźonych wylewem rzeki Bystrzycy a mianowicie: Chomiakowa i Czerniejewa, wszelkie pertraktacje już są skończone, kwota na regulację rzeki i postawienie tam wynosi podług kosztorysu 5490 zlr. 46 ct. w. a., na które pokrycie kosztów gminy i obszary dworskie zadeklarowały się z kwotą 4469 zlr. tak, że tylko nieznaczna już kwota 1.029 zlr. 46 ct. jeszcze nie doznaje. Mamy nadzieję jednak, że do zapobieżenia tak strasznej katastrofy c. k. rząd i wysoki Wydział krajowy dopomogą, a państwo Nadwórna jako głównie interesowane w sprawie regulacji tej rzeki znacznie większą kwotą jak dotąd przyczynić się zechce.

* Otrzymaliśmy list następujący w sprawie uwięzionego młodzieńca a przez nas w przeszłym Nrze poruszonej. Umieszczamy list p. Maurycego Bardosza korespondenta N. F. P. dosłownie nie dla tego, że p. B. zaimponował nam §. 19. ustawy prasowej, ale dla dowodzenia, że mieliśmy słuszną opinię, że z usulaj rzeczy zrobił wielką, posyłając telegram do Wiednia o aresztowaniu młodego D. List p. B. brzmi:

„Szanowna Redakcjo“!

W myśl §. 19. ustawy prasowej upraszam o umieszczenie w najbliższym Nrze „Kroniki“ następnego sprostowania:

Bezpodstawnie jest czyniony mi w Nrze 94 „Kroniki“ zarzut, jakoby w rzeczy blażej zrobił wielką i nadał jej cechę wielkiej sprawy — ponieważ telegrafując do „Nowej Pressy“ doniosłem teże fakt zupełnie prawdziwy, iż przeciw uczniowi toczy się śledztwo z powodu rozpowszechnienia wierszy, treści podbudzającej w tutejszym c. k. Sądzie obwodowym, przeciw tej sprawie innej cechy nadawać nie mogłem, jaką takowa już sama przez się miała.

Ruch w Polsce znalazł odgłos na Litwie i na Rusiach. Moskale okazali cię za słabymi z razu do pokonania powstania, wiadomo, że 20000 stracili przy ataku Pragi, Mikołaj jął się więc innych środków, wszystkie okazały mu się dobrymi do pokonania rokoszan, zażądał aby kościół rzucił klątwę na walczących w imię ojczyzny.

Metropolita Cieciszowski odpowiedział temi słowy. „Panujący w tym razie jest w sprzeczności z Ewangelją, która naucza błędnych sprowadzać na drogę właściwą dobrocią a nie gwałtem. W średnim wieku — dodał — często praktywały się wyklęcia ale w dziewiętnastym stuleciu kościół ma modlitwy i słowa przebaczenia. Zresztą w wypadku obecnym polityka gra najglówniejszą rolę, a religia jest szanowaną przez tych, którzy bronią ojczyznę.“

W końcu Metropolita odzywał się do sprawiedliwości monarszej, aby należne prawa przyznane zostały nieszczęśliwej ojczyźnie.

List ten napisany został w przytomności ks. Skierniewskiego i drugiego sekretarza, który zaraz też go wysłał do Petersburga.

Mikołaj umyślił wtedy, podstępnie przekupić tych, którzy byli przy metropolicie. Skierniewskiemu przyrzeczono order, bogactwa a nawet i biskupstwo.

Pewnego dnia, gdy Skierniewski przedstawił Metropolicie rozmaite akta konsystorjalne do podpisania, podsunął także i rozkaz ekskomunikacji, przeciw powstańcom litewsko-ruskim.

Metropolita przyłożył swoją pieczęć.

Rozkaz został przyklepiony w kościele katedralnym w Łucku i we wszystkich okolicznych probostwach. Na nieszczęście biskup-oficjal Podhorodeński, który w Łucku rezydował był nieobecnym, bo byłby zaraz wytropił zdradę, znajdował się podówczas u swego siostrzeńca Kajetana Podhorodeńskiego, marszałka szlachty powiatu Rewieńskiego. Proboszcz tameczny wszedł na ambonę i począł czytać rozkaz metropolity. Przy pierwszych słowach, biskup Podhorodeński obecny wtedy w kościele, zbladł najokropniej. Nagle, chwyciwszy ramię księdza siedzącego przy nim, zawołał:

— Co to jest? Czy to przewidzenie? Czy mnie słuch nie myli.

Wtedy wstawszy nagle biskup krzyknął grzmiącym głosem.

— Proboszczu nie czytaj dalej, ten rozkaz jest fałszywym; nigdy coś podobnego wyjść nie mogło ani z serca, ani z głowy, ani z pod pióra metropolity Cieciszowskiego.

Wszyscy w Łucku i w całym kraju wierzyć nie chcieli aby akt podobny wyszedł od człowieka takiego jakim był metropolita, z tem wszystkim wszyscy byli w rozpacz.

Pałac Metropolity został opuszczony, najlepsi przyjaciele lękali się zbliżyć do arcybiskupa, aby o tym wypadku nie mówić. Metropolita był bardzo zmartwiony nie widząc już swoich przyjaciół i spytał się Gawrońskiego, swego kamerdynera, co to znaczyć mogło?

— Chciałbym osobiście z waszą Eminencją pomówić — rzekł Gawroński.

Ks. Skierniewski obecny zbladł i wyszedł. Gdy pozostali sami, Gawroński mówił dalej:

— Eminencjo, jestem stary chciałem się już usunąć od służby.

— Mój ty stary — zawołał metropolita zmartwiony. — Jako i ty mnie opuszczasz? Jeżeli zrobiłem coś złego, to niewinnie. Musi się to coś dzieć ważnego proszę cię mów mi o wszystkim.

Pomimo nalegania, Gawroński zamilkł i wyszedł. Spotkał pierwszego służącego arcybiskupa Jakóba Sobolewskiego w przedpokoju. Ten postanowił mówić o wszystkim.

Gdy wszedł do pokoju zastał tam okulistę Dr. Angela, który operował arcybiskupa.

— Kto tam? Zawołał metropolita.

— To ja Jakób wierny sługa waszej Eminencji.

— Jakże kontent jestem, że cię widzę. mój Jakóbie. Ty mnie nie opuścisz, prawda?

Jakób wtedy klęcząc zawołał:

— Panie mój, dla czego wykląłeś biednych walczących za ojczyznę?

Uderzony jakby od gromu metropolita wykrzyknął:

— Co mówisz? Jako ja miałbym braci moich...

Potem zwracając się do osób obecnych dodał:

— Ależ wyświećcie mi tę tajemnicę!

Wszedł wtedy biskup Podhorodeński.

— Drogi biskupie, wiesz jaka próba na mnie spadła? — rzekł arcybiskup.

— Wiem — odrzekł ten — ale nie wierzę.

— Dzięki, dzięki ci przyjacielu. Doszedłem do ostatniego kresu, ale czysty jestem przed Bogiem...

W parę g dzin potem arcybiskup ciężko zaniemógł i posłano po doktorów a mianowicie po sławnego Domhera

Lud tłoczył się do pałacu chcąc dowiedzieć się, jak ma się metropolita, ale nazajutrz stan jego się pogorszył. Pomimo tego ubrał się poszedł do kapituły gdzie całe duchowieństwo było zebrane i po spowiedzi uczynionej przed bernadynem zwykłym spowiednikiem i przyjąwszy N. S. metropolita rzekł do obecnych.

— Czuję, że to moje ostatnie chwile, przed Bogiem oczyściłem się ale jako Polak, winienem przed wami dać wyjaśnienie tego co mi zarzucają.

Złożył wtedy potrzebne papiery jako też i list do cara Mikołaja w ręce księcia Lubomirskiego poczem zawołał głośno:

— Jestem przekonany, że Bóg będzie miłościwym dla Polaków, którzy walczą obecnie za ojczyznę i dlatego z gruntu serca jako naczelnik kościoła w tym kraju błogosławię walczących i tych, którzy są z nimi. Nieszczęścia ojczyzny naszej nie doszły jeszcze do kresu, ale nadejdzie chwila w której Bóg nad nami się ulituje!

Wszyscy obecni rzewnymi zalewali się łzami. Arcybiskup pochylał głowę na piersi, oddech jego był tak słabym, że nie było go slychać, doktor wziął metropolitę za puls już nie bił — dusza sprawiedliwego ulciała do nieba.

Działo się to 28. Kwietnia 1831 roku.

K o n i e c .

W końcu i inne gazety wiedeńskie głosiły to samo i nie były te wiadomości przezemnie podane. Z uszanowaniem Maurycy Bardasz.

Faktem jest, że aresztowano Daszyńskiego za wierszyk rozdany na cmentarzu jednemu i drugiemu a może i trzeciemu młodzieńcowi, wierszyk nie był drukowany — ale nieprawdą jest jakoby młodzieńiec ów był uczniem, bo wystąpił ze szkoły przeszłego roku. Słuchano uczniów pomiędzy nimi R. ucznia szkoły realnej, śledztwo pokazało, że inicjatywa nie wyszła ze szkoły realnej, i powtarzamy jeszcze p. Bardasz zrobił z małej rzeczy, wielką a to dla tego: usuwając myśl, że miał zamiar skompromitowania młodzieży, usuwając to, że chciał się dopatrzeć jakiej propagandy socjalistycznej między młodzieżą stanisławowską, bo niewiemyaby tak myślał — mógł dać do zrozumienia, że istnieje jakaś praca socjalistyczna w Stanisławowie, dał do zrozumienia wiadomością telegramu posłaną a przez to nabierającą większego jak wiemy wszyscy znaczenia. Co zaś że nietylko N. F. P. umieściła telegram, to znanam powszechnie jest, że dzienniki mają konwencję wspólną dla telegramów większej wagi. Donoszono także, że kilku uczniów aresztowano a czy to prawda? Powtarzamy jeszcze. Niepodnosiliśmy faktu tego nie chcąc mu nadać rozgłosu, powinien był tak samo uczynić p. B. jednak tego nie zrobił, bo chodziło mu o sensacyjną wiadomość, jako czynią prawie wszyscy korespondenci dzienników niemieckich. Dosyć już o tem.

* D. 10 b. m. Iwan D. gospodarz z Drohomyrczan pobił tak silnie swoją żonę Pałahnę będącą w stanie ciężarnym że ta w skutek tego dzieci niewczesne poroniła a później t. j. 24 b. m. sama życie zakończyła.

* W nocy z 23 na 24 b. m. skradziono gospodarzowi z Rybnego Stefanowi parę wółów wartości 200 złr. zaś Wasylowi Kaczkan parę wółów wartości 90 złr. Sprawy dotąd nie wykryto.

Zagrzeb dnia 18. Listopada.

Na wczoraj zapowiedziane było uroczyste nabożeństwo pod gołem niebem. Komenderujący generał Filipowicz także byłby zapewne znalazł się w największym niebezpieczeństwie, gdyby taka katastrofa nastąpiła była o kwadrans później, w sali bowiem gmachu komendy generalnej, gdzie zwykł zasiadać do pracy o godzinie 8 rano, zaważył się wszystkie ściany i grubą warstwą rumowiska zasypały biurko generała. — Dla zbadania zjawiska z naukowej strony rząd węgierski przysłał do Zagrzebia geologa Schaffarika. Wielu innych uczonych przybyło tam na ochotnika, równie jak kilku korespondentów specjalnych pism zagranicznych, mianowicie angielskich. Depesze z dnia 13. bm. donoszą, że wprawdzie ponawiają się jeszcze wstrząśnienia, lecz takie są już słabe, że przechodzą prawie niepostrzeżenie. W najbliższej okolicy Zagrzebia nietylko góry i lasy zostały wstrząśnione w posadach tak, że pozostały wyraźne ślady przewrotu, ale potworzyły się, mianowicie pod Reznikiem, długie głębokie rozpadliny, oraz okrągłe otwory lejkowate, z których się wydobywa gorąca mętna woda z błotem, tryskając niekiedy do kilkudziesięciu wysokości. Geolog Gramberger, wysłany tam na oględziny, stwierdził to zjawisko, a zarazem rozmaite uboczne, jak wzniesienie się miejscami przy równoczesnem zakłębieniu się w innych miejscach, gruntów wsi Reznika i okolicznych. Woda dobywająca się z rozpadlin nasycona jest gazami siarczanymi. Wspomniany geolog przyszedł do przekonania, iż właśnie z powodu utworzenia się tych utworów nie zagraża już Zagrzebiowi tak wielkie niebezpieczeństwo, naprężenie wulkaniczne bowiem we wnętrzu ziemi znalazło w nich niejako wentyl, którym uchodzą z ziemi gazy i płyny.

Ponowne wstrząśnienia ziemi wydarzyły się dnia 15. b. m. o północy słabsze i dnia 16. nad ranem dość silne. Uspokojona przez kilka dni ludność poczęła wskntek tego znów opuszczać domy i wyjeżdżać z miasta. Dnia 17. bm. w nocy wydarzyło się tylko jedno lekkie wstrząśnienie, ale przestraszona ludność nocowała na ulicach i na wozach. Składki na pozabawionych przytułku ze wszech stron hojnie płyną. Następca Tronu arcyks. Rudolf nadesłał 1000 złr., gmina miasta Serajewa 1000 złr., gmina miasta Waradzynu 2000 zł. itd. Jak z Londynu donoszą, zarządził tamtejszy lord-

major podobnie jak po katastrofie szegedyńskiej tak i tym razem składki na mieszkańców Zagrzebia.

Trzęsienie ziemi dało czuć się w tym roku nietylko w Zagrzebiu, ale i na obszarze komitatów węgierskich a mianowicie w Eisenburgu, Veszprimie, Samogy, Zali, Baranyi, Kreutzie i Waradynie. Potężniej jednak były trzęsienia w Alsodomboru, w Wielkiej Kaniszy, w Zali-Egerszeg, w Kazrejnicy. W Pięcinkościolach trzęsienie było tak silne, że kilkunastu ludzi zostało ciężko rannych. Oprócz miejscowości wyżej wspomnianych katastrofa nawiedziła Gradec, Marburg, Ranu, Celowiec, Tryest, Reichenburg nad Sawą i Lissek.

Trzęsienie ziemi dnia 9. bm. o godz. w pół do 8. rano rozciągało się od Dunaju aż po Bałkany. Nawiedziło więc Wiedeń, Dolne Rakusy, Styryję, Karyntję, zachodnią część Węgier, Chorwację, Wybrzeże, Tryest, Dalmację, Bośnię i Hercegowinę. Oprócz tego lekkie wstrząśnienie dało się uczuć tylko w Budziejowicach w południowych Czechach. Na owej przestrzeni w wielu miastach zwały się kominy, mury popękały, zegary stanęły, jak w Gracu, Marburgu, Lublanie, Tryescie, Oedenburgu, Pięcinkościolach, w Serajewie itd. — Najstraszniejszym atakiem było w Zagrzebiu (Agram), stolicznem mieście Chorwacji, która była środkiem tej podziemnej rewolucji. Od roku 1755, w którym Lisboa stolica portugalska zburzoną została przez trzęsienie ziemi, nie pamięta Europa takiej klęski wulkanicznej. Zdaje się też, że obecne trzęsienie ziemi jest w związku ze świeżym wybuchem Wezwinsza.

W Kemezie i Grawesanie mocno zbudowane kościoły całkiem są zburzone. Ten los spotkał kościoły wielu miejscowości. Zamek hr. Jellacza w Jankowicach, zamek hr. Kulmera w Lestinie są zniszczone. — Nadto w okolicy Zagrzebia w wielu miejscach potworzyły się głębokie i szerokie szczeliny w ziemi, z których wypłynął jakiś dzwiny szlam i otworzyły się ciepłe źródła.

Przyczyną trzęsienia ziemi w Zagrzebiu ma być, jak donoszą dzienniki, wydobywający się wulkan. W Resniku o 9 kilometrów od Zagrzebia utworzył się krater, z którego na kilkasetmetrową wysokość wytryska brudna i cuchnąca woda. Na około rozchodzą się gazy, które się na powietrzu zapalają ludność całą panicznym przejmują strachem. O spustoszeniach w Zagrzebiu dochodzą ciągle uzupełniające wiadomości. W katedrze główny filar mocno się nachylił, a gdyby się filar ten zaważył, musiałby być cały kościół rozebrany. Zniesienie wieży całkiem popękałej jest nieuchronnem. Kościół katedralny w Zagrzebiu jest jednym z najbardziej zajmujących pomników monarchji. Poświęcony on został w r. 1217, gdy król węgierski Andrzej na wojnę krzyżową do Palestyny się wyprawiał i przez Zagrzeb przechodził. W kościele tym są wspaniałe ołtarze marmurowe. Kościół Franciszkanów tak jest uszkodzony, że postanowiono go znieść. Czy inne kościoły dadzą się utrzymać, jest wątpliwem.

O wulkanie, który się utworzył niedaleko Zagrzebia pisze Agramer Ztg. Na wschód od wsi Resnika pod Seswete, około 400 metrów od całkiem popękanego kościoła, ciągnie się od gościńca ku południowi w linii krzywej główna rozpadlina z licznymi promieniami, wzdłuż której biegną kraterzy z mnóstwem wielkich i małych wulkanów szlamowych. W niektórych miejscach otwarta jest ziemia na szerokość trzech stóp i widać ślady erupcji w odległości aż do 10 metrów od krateru. Szlam ma uderzający zapach siarki. Z rozpadlin tryskała przez kilka godzin woda nasycona gazem wodorosiarkowym.

ROLNICTWO, PRZEMYSŁ I HANDEL.

„Przez ciąg małej trzynastoletniej a nieprzerwanej pracy na polu leśnictwa starałem się usilnie wynaleźć sposoby, któreby umożliwić mogły dzwignięcie z npadku kultury lasów naszych. A więc naprzód zastanawiałem się na tem, jak natwierać i nprościć z powodu braku zdolnych rąk i znacznych kosztów nakładu sztuczną uprawę lasów, by ta była zdolną naśladować naturę, odpowiadała wszelkim wymogom umiejętności leśnej, stworzyła w następstwie umiarkowany i doskonały drzewostan i nie tylko w ogóle kulturę leśną podniosła, ale oraz postużyła w tym celu, aby wszelkie nieużytki z łatwością bez żadnych wkładów lasem uprawić można.

Dok. nast.

Sprawozdanie targowe Spółki Handlowo Rolniczej w Stanisławowie z dnia 28. Listopada 1880. Pszenica od złr. 10— do 10 00 Żyto od złr. 9— do 10— Jęczmień od złr. 6-50 do 7-40 Owies od złr. 6— do zł 6.25 Groch złr. — do — Fasola od złr. — do — Kukurudza 5-50 — d. 6-50 Rzepak 10-50 do 11 50 ztr konicznyna od złr.— do złr.—, lnianka od — do — złr.— tymotka — złr. Hreczka od 6-70 do 7-50.

Kursa giełdy wied. z dnia 28. Listopada 1880. Jednolity dług państwa w notach 72-60 Jednolity dług państwa w srebrze 73 35 Renta austr. w złocie 87 20 Losy z 1860 r. 131.— Akcje Banku narod. 820.— Akcje Banku kredytowego 287.60 Londyn 117-55 Srebro — Napoleondor 98-5 Dukat; 554— Marek 58 — Rubel papierowy 1¹ 1-2 Losy Stanisławowa (płatki) 34 75 (złajaj) 5260

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Wiec konserwatywno-niemiecki w Lincu już wydał rezolucje i opierają się na tem, iż posłowie konserwatywni wszystkich narodowości wystąpią dla najwyższych interesów ludu, przeciw tendencji niemiecko-liberalnej, że rozterki narodowościowe uszczęzone zostaną i że w wiernem spełnieniu obowiązku całą siłę i wszystek czas poświęcą skuteczniej pieczy okolo ekonomicznego dobra państwa i ludności.

Dnia 25. b. m. Namiestnik hr. A. Potocki przejeżdżał przez Lwów ndając się z Ukrainy do Wiednia. Namiestnik nie zatrzymał się nawet w Namiestnictwie we Lwowie spiesząc zapewne w sprawie nominacji nowego marszałka.

Dzienniki nasze coraz wyraźniej piszą o ks. J. Czartoryskim, jako najlepszym dla kraju kandydacie na Marszałka krajowego. W tym duchu podnosiliśmy głos także w swoim czasie uznając ks. J. Czartoryskiego, jako jednego z posłów zawsze stojącego na uboczu od partji stanicykowskiej.

MOSKWA. O układach moskiewskich z kurją rzymską, moskiewskie dzienniki donoszą w ostatnich czasach, że pogłoska podana przez dzienniki zagraniczne była fałszywą. Jestto najlepszy sposób cofania się z przedsięwziętego kroku, który się nieudał. Głolos, który niedawno przemawiał za tolerancją, wzywa rząd dzisiaj do prześladowania katolików.

BULGARJA. Parlament bułgarski zajmuje się przeważnie kwestją organizacji wojskowej. Ponieważ książę Aleksander odmówił uchwalonej roku zeszłego ustawy wojskowej swej saukcyi, a to dla tego, że wedle tej ustawy nie on, lecz niustająca komisya miała sprawować funkcje najwyższego wodza, przedłożył minister wojny parlamentowi na nowych podstawach wypracowany projekt do ustawy o organizacji obrony krajowej i pospolitego ruszenia. Izba niezadowolona z tego przekazała projekt ów tej samej właśnie komisji, która wypracowała była poprzednio przez księcia odrzuconą ustawę.

W dzisiejszym numerze zamieszczone jest ogłoszenie p. Samuela Heckscher, bankiera w Hamburgu, na które ze względu na opinię, jaką sobie przez swą rzetelność i spieszność a milezącą wypłatę wygranych tu i w okolicy zjednał, zwracamy szczególniej uwagę.

Pociągi kolejowe według zegaru Pesezteńskiego. Różnica zegaru Stanisławowskiego jest 23 min. więcej od Peszt.

Pociągi	Przychodzą do Stanisławowa			Uchodzą ze Stanisławowa		
	g.	m.	por.	g.	m.	por.
ze Lwowa do Czerniow. Nr. 1 (posp.)	9	86	r.	9	41	r.
— — — — — Nr. 3 (mię.)	6	11	w.	6	50	w.
— — — — — Nr. 5 (mię.)	5	13	r.	5	35	w.
Z Czerniow. do Lwowa Nr. 2 (posp.)	6	3	w.	6	13	r.
— — — — — Nr. 4 (mię.)	9	12	r.	9	37	r.
— — — — — Nr. 6 (mię.)	8	58	w.	9	20	w.
Do Stryja (osobowy)				9	46	r.
Ze Stryja (osobowy)	5	81	w.			

Zwraca się uwagę na ogłoszenie w dzisiejszym numerze pp. Kaufmana i Simona z Hamburga. Rozchodzi się tu o los oryginalny loterji bogato wyposażonej. To przedsiębiorstwo zasługuje na zupełne zaufanie, jako poręczone przez rząd, a wspomniany dom bankowy znany jest z rzetelności.

K A W E

wprost sprowadzona, najlepszy, najczyściejszy aromatyczny gatunek dostarcza w paczkach pocztowych 4 1/4 Kilo netto towaru ocloną i opłatnie, za zaliczką:
Perłową prima po 1 zlr. 95 ct. za Kl.
Ceylon najlepszą " 1 " 70 " " "
Mokkę wyborową " 1 " 75 " " "
Jawę zieloną " 1 " 50 " " "
Kubę najlepszą " 1 " 80 " " "

R. MAITI
w Tryeście.

Wszelkie inne gatunki ma na składzie najtańszych cenach.

Główna wygrana
400.000
mark.

!Szczęście!

Wygrana poręczona przez państwo.

Zaproszenie do wzięcia udziału na WYGRANE

ciągnięcia wielkiej loterii pieniężnej, poręczonej przez państwo Hamburg, w której 8 milionów 600.000 mark z pewnością wygrane być muszą.

Wygrane tej tak korzystnej loterii pieniężnej, która według określonego planu tylko 90.500 losów obejmuje, są następujące: największa wygrana jest 400.000 mark.

Premja	250.000 mark
1 wygrana	po 150.000 mark
1 wygrana	po 100.000 mark
1 wygrana	po 60.000 mark
1 wygrana	po 50.000 mark
2 wygranych	po 40.000 mark
2 wygranych	po 30.000 mark
5 wygranych	po 25.000 mark
2 wygranych	po 20.000 mark
12 wygranych	po 15.000 mark
1 wygrana	po 12.000 mark
24 wygranych	po 10.000 mark
4 wygranych	po 8.000 mark
3 wygranych	po 6.000 mark
52 wygranych	po 5.000 mark
6 wygranych	po 4.000 mark
108 wygranych	po 3.000 mark
214 wygranych	po 2.000 mark
10 wygranych	po 1.500 mark
2 wygranych	po 1.200 mark
533 wygranych	po 1.000 mark
676 wygranych	po 500 mark
950 wygranych	po 300 mark
65 wygranych	po 200 mark
100 wygranych	po 150 mark
26.345 wygranych	po 138 mark
2.300 wygranych	po 124 mark
70 wygranych	po 100 mark
7.300 wygranych	po 94 i 67 mark
7.850 wygranych	po 40 i 20 mark

i rozstrzygną się takowe stanowczo w kilku miesiącach w siedmiu oddziałach.

Do najbliższego ciągnięcia wygranej, które jest urzędowo oznaczone kosztuje cały oryginalny los tylko 3 zlr. 50 ent. pół oryginalnego losu tylko 1 zlr. 75 ent. ćwierć oryg. losu tylko — zlr. 88 ent.

losy te (a nie zastrzeżone promesy) są przez państwo poręczone i rozsyłam je franco w najbliższe nawet okolice za nadesłaniem należytości.

Każdy z P. T. Interesujących obok oryginalnego losu otrzyma gratis herbem państwa zaopatrzone oryginalny plan i dalsze urzędowe listy ciągnięć.

Wygrane pieniądze wypłać i przesyłać będą osobiście, spieszenie i pod ścisłym milczeniem. Każde zamówienie można skutecznie pojedynczo za asygnatą pieniężną lub listem rekomendowanym. Uprasza się uprzednio w przybliżonym czasie nadchodzącego ciągnięcia t. j. do 15. Grudnia z zamówieniami łaskawie zgłaszać do 12—?

Samuela Heckscher (sen.)

dom bankowy i wekslowy w Hamburgu.

Dom z obszernym gruntem

przy ulicy Kamińskiego, (daw. wąskiej Zabłotowskiej) pod liczbą 51, (200-2-4) jest z wolnej ręki do nabycia. Blizsza wiadomość na miejscu.

Liton, usmierza najdotkliwszy ból zębów i wtenczas gdy żaden inny środek nie pomaga.

Flakon 40 ct. Skład jedynie u Jana Macury, aptekarza w Stanisławowie. 14-14

Najnowsze wielkie

wylosowanie pieniężne, gwarantowane przez państwo Hamburg

W tem wielkim wylosowaniu pieniężnym muszą być w kilku miesiącach wylosowane

46,640 wygranych

W sumie **8,642,920** marek

Główna wygrana wynosi

400,000 marek

Pierwsze ciągnięcie odbędzie się

15. i 16. Grudnia b. r.

Do tego tak korzystnego losowania pieniężnego zaleca się:

Cały oryg. Los a Mr. 6. — albo 3 zlr. 50 Pół losu oryg. a Mr. 3. — „ 1 „ 75. Ćwierć losu oryg. a Mr. 1.50 „ — „ 88.

Prospak do łaskawego przejrzania i przekonania się wysyłamy bezpłatnie. Blizszych szczegółów zasięgnąć można o naszej firmie u każdego kupca i bankiera hamburskiego.

Zamiejscowe zamówienia uskuteczniają się po nadesłaniu należytości, lub na łaskawo polecenie za zaliczką jak najsumienniejszą, albowiem nasza wyprzedaż losów jest zagwarantowaną.

Urzędowa lista wygranych będzie po wylosowaniu zaraz rozsyłana.

Rozsprzedający otrzymają odpowiedni rabat.

J. Freund i Spółka

bank i dom wekslowy w Hamburgu.

OGŁOSZENIE.

BANK ZALICZKOWY W STANISŁAWOWIE,

Stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką

ogłasza niniejszem: że z dniem 1. Stycz. 1881 r. począwszy, przyjmować będzie wkładki oszczędności na rachunek bieżący za następującem oprocentowaniem:

od 1 do 300 zlr. za oprocentowaniem po 6 (sześć) od sta nad 300 do 1.000 " " " 5% (pięć i pół) " nad 1.000 do 2.000 " " " 5 (pięć) "

Od jednej osoby nie będą przyjmowane wkładki niżej 2000 zlr. na kilka książeczek, lecz będzie wydana tylko jedna książeczka.

Co do wyższych wkładek po nad 2.000 zlr. jakoteż co do wysokości ich oprocentowania i terminów wypowiedzenia, może być z Dyrekcją Banku zaliczkowego zawartą osobna umowa której treść w książeczce wkładowej wpisana będzie.

Dyrekcya może jednak przyjęcie jakiegokolwiek wkładki każdorazowo odmówić.

Oprocentowanie zaczyna się z dniem po wniesieniu wkładki, a kończy się z dniem przed zwróceniem takowej. Procenta obliczane będą półrocznie z dniem 30. czerwca i 31. grudnia każdego roku i wypłacone w ciągu miesięcy lipca i stycznia za okazaniem książeczki Procenta niepodniesione będą do kapitałów dopisane i dalej oprocentowane.

Wypłata wkładek następuje do 100 zlr. bez wypowiedzenia,

nad 100 do 500 zlr. za 14-dniowem wypowiedzeniem,
 nad 500 do 1000 " za 30- " "
 nad 1000 do 2000 " za 60- " "

Wypłata tych wyższych wkładek po nad 100 zlr. może według uznania Dyrekcji nastąpić na każdorazowe żądanie bez wypowiedzenia; w takim razie jednak będzie pobieranem Esconto:

(1/8) jedną ósmą procentu przy 14-dniowem wypowiedzeniu
 (1/6) ćwierć " " 30- " "
 (1/2) pół " " 60- " "

Stanisławów, dnia 20 Listopada 1880 r.

Dyrekcja:

W. Majewski m. p.

J. Urban m. p.

Leçons de Français

Cours préliminaire, conversation, littérature.
 A'adresser à la Rédaction.
 F. L.

Spicwegericha

piersiowe bonbouki do leczenia słabości płuc i piersi, kaszlu, koklusz, chrypki jakoteż zaflegmienia.

Nieoceniona roślina, którą natura wydała dla dobra i leczenia cierpiącej ludzkości, zawiera pierwiastki lecznicze, które dotąd zostały nieodgadnioną tajemnicą pomagając do leczenia zapalonych części krtani jakoteż narzędzi oddechowych. Ręczęc za dobrość naszego fabrykatu, zawierającego Spicwegerich, jakoteż czystą przymieszkę cukru, upraszamy o szczególne uwzględnienie naszej przez władze rejestrowanej marki ochronnej i podpisu na kartonie, a tym sposobem można rozpoznać prawdziwy nasz fabrykat.

Padelek po 30 cnt.

Wiktor Schmidt i synowie

c. k. uprz. fabrykanci w Wiedniu, (Wiedeń, Allee-gasse 48).

Do nabycia w Stanisławowie u pp. aptekarzy: Adolfa Beilla, Ferd. Stachera i Albina Aniowicza. 8-20)

Przesyłkę uskutecznią się także za zaliczką.

C. Repetty

palniki mitraliezowe fabryka w Wiedniu

Brandstätte Nr. 1.

Bardzo znaczny wybór gustownych i tanich

pająków i lamp,

z różnemi palnikami płaskimi i okrągłymi.

Ilustrowany cennik na żądanie darmo.

Tylko mój palnik mitraliezowy, stosowny do lamp krajowych i zagranicznych, daje siłę światła 26 świec a za jego doskonałość poręczam każdej chwili.

(215.—3 3.)

Wodna kuracja we wszystkich chorobach.

Nie tylko w chorobach chronicznych (długo trwających) lecz także i w gorączkowych, a przedewszystkiem dziecięcych chorobach, w których delikatny organizm inną metodą leczniczą nie zawsze dobrze się kwalifikuje, osiągnąć można nader pomyślne skutki, metodyczną i wezas zaprowadzoną wodną kuracją.

Woda udzielana zostaje w wyższej lub niższej temperaturze odpowiednio dla każdego wieku i stanu choroby; racjonalne użycie pojedynczego obkładu ze względu na jego formę, temperaturę trwanie jest bardzo często na pomyślny stan choroby niezmiernie wpływające.

Konsultacje odbywają się w mieszkaniu podpisanego lekarza liczbą 3 w Rynku codziennie od 2—3 po południu, zaś po za mieszkaniem każdego czasu.

Edward Blaustein,
lekarz w Stanisławowie.

!!Podajmy szczęściu rękę!!

400.000 mark

jako główna wygrana szczęśliwym trafem następuje **najnowsze wielkie ciągnięcie loterii pieniężnej**, dozwolonej i poręczonej przez państwo.

Korzystne wyrobienie nowego planu jest tego rodzaju, że w przeciągu kilku miesięcy w 7. oddziałach wyciągniętych będzie **46.640** wygranych między tymi znajdują się główne wygrane w ogólnej sumie 400.000 mrk szczegółowo zaś:

1 wygrane	po m.	250.000
1 wygrane	po m.	150.000
1 wygrane	po m.	100.000
1 wygrane	po m.	60.000
1 wygrane	po m.	50.000
2 wygranych	po m.	40.000
2 wygranych	po m.	30.000
5 wygranych	po m.	25.000
2 wygranych	po m.	20.000
12 wygranych	po m.	15.000
1 wygrane	po m.	12.000
24 wygranych	po m.	10.000
4 wygranych	po m.	8.000
52 wygranych	po m.	5.000
108 wygranych	po m.	3.000
214 wygranych	po m.	2.000
533 wygranych	po m.	1.000
676 wygranych	po m.	500
950 wygranych	po m.	300
26.345 wygranych	po m.	138
i t. d.		i t. d.

Ciągnięcia wygranych są określone planem, wydanym i potwierdzonym przez rząd.

Do najbliższego pierwszego ciągnięcia wygranych tej wielkiej od państwa poręczonej loterii pieniężnej kosztuje:

1 cały oryginalny los tylko 6 m. albo zł. 3-50
 1 połowa oryg. losu tylko 3 m. albo zł. 1-75
 1 czwarta część or. losu tyl 1 1/2 m. albo ent. 90

Wszystkie zamówienia uskuteczniają się najdokładniej za nadesłaniem należytości za asygnatą lub listownie, albo za pobraniem (zaliczeniem) całej należytości, natomiast otrzyma każdy od nas **los oryginalny** zaopatrzone herbem państwa.

Do przesyłek dołączamy bezpłatnie plan gry, jakoteż podział zysków na wszystkie oddziały. Po każdym ciągnięciu rozszliśmy osobom interesowanym (nawet nie wezwani do tego) urzędowe wykazy ciągnięcia.

Wypłata wygranych nastąpi natychmiast pod gwarancją państwa i może być uskutecznią na żądanie strony interesowanej u nas, lub przez naszych pośredników we wszystkich większych miastach prowincji austriacko-węgierskich. Nasza kolekcja była jak się zdawało bardzo często szczęśliwą, wypłacaliśmy naszym interesantom największe wygrane, a to: po mark 250.000, 225.000, 150.000, 100.000, 80.000, 60.000, 40.000 itp.

Przewidzianem jest, że przy takim przedsiębiorstwie opartem na najrzetelniejszej podstawie można z początku na większy udział liczyć, npraszamy zatem, abyśmy mogli wszystkie zamówienia uskutecznić z takowymi w najkrótszym czasie, a na każdy sposób przed **15. Grudnia** b. r. zgłaszać się

Kaufman i Simon

dom bankowy i wekslowy w Hamburgu zakupno i sprzedaż wszelkiego rodzaju obligacji państwowych, akcyj kolei i losów pożyczkowych.

P. S. Dziękujemy niniejszem za zaufanie, którem dotąd zaszczytani byliśmy, zapraszamy również do łaskawego a licznego udziału przed rozpoczęciem nowego ciągnięcia, a staraniem naszym będzie zawsze rzetelną usługą zaskarbić sobie zupełne zadowolenie i względy Szanownej publiczności. 12—?